

Os kommune,
Rytrøa 14,
2550 Os i Østerdalen
postmottak@os.kommune.no

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

01.09.2020

Innspill til planstrategi for Os kommune

Os kommune er i gang med planstrategi for perioden 2020-2023. Jordvernalliansen i Innlandet har følgende innspill til planarbeidet og høringsdokumentet:

Nasjonal jordvernstrategi må eksplisitt innlemmes som en føring i planstrategien, og gjøres gjeldende for kommuneplanarbeidet (samfunnsdel og arealdel), samt eventuelle andre planer som næringsplan mv. Jordvernstrategien ble enstemmig vedtatt av Stortinget i 2015. Stortinget strammet her inn det nasjonale jordvernålet fra maksimal årlig omdisponering på 6000 dekar, til maksimalt 4000 dekar, og må altså nå gjøres gjeldende i alt kommunalt planarbeid. Vi har også en forventning om at det nasjonale jordvernålet blir ytterligere innskjerpet i løpet av planperioden.

I Norge er kun 3 prosent av landarealet dyrket mark. Dermed er det nok av andre arealer å bygge på i Norge. Det tar minst 1000 år å danne et ti centimeters lag med matjord. Matjord er dermed i praksis en ikke-fornybar ressurs. Den gode matjorda danner grunnlag for jordbruket som vi har i dag. Nydyrking på dårligere arealer vil ikke gi samme grunnlag for matproduksjon. Med en voksende befolkning må vi både ivareta den gode matjorda vi har, og i tillegg drive aktiv nydyrking.

I Innlandet tas store matjordarealer til utbygging av samferdsel. Dette berger for at Innlandet ikke kan ta av sine viktige og gode matjordressurser til nærings- og boligutbygging.

Jordvernalliansen er tydelig på at i eventuelt dilemma mellom jordvern og ønsker om arealer til bolig- og næringsformål, så må Stortingets innstramming av jordvernpolitikken gjennom Nasjonal jordvernstrategi legges til grunn. Dette betyr at alle kommuner må legge seg på en strengere praksis enn tidligere. Total nasjonal omdisponering på 4000 dekar per år innebærer svært liten omdisponering per kommune. Det kan i visse tilfeller aksepteres at matjord omdisponeres til viktige veg- og jernbaneutbygginger. Når samferdselsutbyggingene «har tatt sitt», vil det innenfor Innlandets naturlige andel ikke være igjen noe til bolig- og næringsutbygging på dyrket mark.

Os kommune har alene omdisponert 102 dekar dyrket mark i perioden fra 2005 til 2019. Det kan synes å ha vært en tiltagende tendens de siste årene, med 46 dekar omdisponert i løpet av siste to år. Os går dermed i motsatt retning av flertallet av Innlands-kommunene. Med tydelige formuleringer i

WILPF Norge
INTERNASJONAL KIRNELISA FOR FRØ OG FRØKORN

Norsk Nærings- og
Nytelsesmiddelarbeiderforbunc

HEDMARK BONDELAG

Naturvernforbundet

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET

HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD

2322 RIDABU

TLF: 62 55 53 10

EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NONETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

planstrategien og øvrige plandokumenter, samt med en bevisst jordvernpolitikk i enkeltsaker, kan og må en eventuell negativ utvikling snus.

Jordvernalliansen mener det er positivt at Os legger FNs bærekraftsmål til grunn for sitt planarbeid. Men dette tilsier nettopp en skjerpet vektlegging av jordvern.

Jordvernalliansen mener at planstrategiens avsnitt om langsiktig arealforvaltning, samt om kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, bør skjerpes. Jordvern bør eksplisitt innlemmes som føring her.

Vi tillater oss å foreslå følgende tilleggsformulering:

Os kommune vil i sitt planarbeid ha som mål at nye arealer for boligbygging, næringsbygg og fritidsbebyggelse ikke legges på dyrket mark.

Oppsummert: Jordvernalliansen i Innlandet ønsker Os kommune lykke til videre med arbeidet med planstrategi, med mål om å unngå å ta i bruk dyrket mark.

Med vennlig hilsen arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Opsal jr
Hedmark Bondelag

Lars Mæhlum
Naturvernforbundet i Hedmark

Odd Erik Kokkin
LO i Innlandet

Lars Arne Mjørland
Oppland Bondelag

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

NATURVERNFORBUNDET – BONDELAGET – NATUR OG UNGDOM – LO INNLANDET – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND – BONDE- OG SMÅBRUKARLAGET – BYGDEKVINNELAGET
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – BYGDEUNGDOMSLAGET
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET